

Socialdepartementet
Socialministern

Till riksdagen

Svar på fråga 2023/24:710 av Åsa Westlund (S)
Regeringens arbete för att reglera barns användning
av sociala medier

Åsa Westlund har frågat skolministern om vilka konkreta åtgärder regeringen har vidtagit eller avser att vidta för att begränsa barns och ungas tillgång till sociala medier.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på frågan.

Barns och ungas medieanvändning har blivit alltmer omfattande. Enligt en studie genomförd av Statens medieråd [numera Mediemyndigheten] spenderar en stor andel svenska barn och unga mer än 3 timmar om dagen framför en skärm. Det finns även studier som visar att över 60 procent av flickor i årskurs åtta ägnar mer än 4 timmar per dag åt mobilen, utöver skolarbete. Runt en femtedel av flickorna svarade att de tillbringar sex timmar eller mer per dag på mobilen. Undersökningen Skolbarns hälsovanor visade i sin senaste mätning att andelen flickor som uppfyller diagnoskriterierna för

ett sociala medieberoende ökat från 3 till 7% bland 11-åringarna, från 7 till 12% bland 13-åringarna.

Enligt studien från Statens medieråd anger också en betydande andel av alla barn och unga att de upplever att medieanvändningen inverkar negativt på bl.a. sömn, motion och skolarbete. Jag och regeringen ser med stor oro på denna utveckling och i synnerhet de undanträngningseffekter som användning av skärm och sociala medier bidrar till.

Regeringen ser ett stort behov av att öka kunskapen om sambanden mellan hälsa och digital medieanvändning och att ta fram vägledning och rekommendationer i syfte att stärka barn och unga, och deras föräldrar eller vårdnadshavare, till en mer medveten medieanvändning. Folkhälsomyndigheten har därför fått i uppdrag att tillsammans med Mediemyndigheten göra en kunskapssammanställning om sambandet mellan digital medieanvändning och effekter på den psykiska och fysiska hälsan och den kognitiva utvecklingen bland barn och unga. Kunskapssammanställningen ska ta hänsyn till faktorer som användning (faktisk skärmtid), innehåll (hur skärmen används och åt vilken aktivitet skärmtiden ägnas) och hur algoritmer och interaktionsdesign kan påverka barn och ungas medieanvändning och i förlängningen deras hälsa. Utifrån kunskapssammanställningen ska åldersanpassad vägledning och rekommendationer för digital medieanvändning bland barn och unga i åldrarna 0–18 år tas fram som tar hänsyn till faktorer

som inbegriper såväl användning som innehåll. En kunskapssammanställning ska lämnas senast den 15 juni 2024 och övriga delar av uppdraget som rör vägledning och rekommendationer för barns och ungas digitala medieanvändning redovisas under hösten.

De stora sociala mediebolagen har ett stort ansvar i den negativa utvecklingen som vi nu ser bland barn och ungas sociala medieanvändning och de effekter detta har på deras hälsa. Jag har därför genomfört ett antal möten med några av de stora medieföretagen (TikTok, Google, Meta och Snapchat) för att diskutera deras ansvar för barns och ungas hälsa och vilka initiativ bolagen arbetar med för att bidra till ett hälsosamt användande av sociala medier. Detta är något som jag kommer fortsätta med tills dess att företagen kan redovisa reella initiativ för att minska barns och ungas skärmtid och stötta till ett hälsosamt användande av sociala medier.

Även inom skolans område genomför regeringen insatser. Flera åtgärder har vidtagits som syftar till att se över användningen av digitala lärverktyg och digitala medier samt att främja elevers läsning och tillgång till analoga böcker. Regeringen har bl.a. beslutat om ett uppdrag till Statens skolverk att se över området digitalisering i förskolans läroplan. Utbildningen ska i huvudsak vara skärmfri för barnen, därför ska myndigheten föreslå ändringar som innebär att det inte ska finnas krav på att digitala lärverktyg ska användas i förskolan. Uppdraget ska redovisas

senast den 4 juni 2024 (U2023/02765). Regeringen har också tillsatt Läroplansutredningen (U 2023:09), som bl. a. ska se över hur skrivningarna i läroplanerna om digitalisering bättre kan anpassas utifrån barns kognitiva utveckling. Uppdraget ska redovisas senast den 28 februari 2025 (dir. 2023:173).

Stockholm den 20 mars 2024

Jakob Forssmed